

JULIANE KOKOTT

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2007. január 11.¹

I – Bevezetés

1. A Bizottság a jelen kötelezettségzegés megállapítása iránti eljárásban a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv² (a továbbiakban: élőhelyekről szóló irányelv) rendelkezéseinek átültetését kifogásolja egyes osztrák tartományokban.
 2. Az eljárás a 2000. április 13-i állásfoglalásra történő felszólítással (felszólító levél) indult, és a 2003. október 15-i indokolással ellátott véleménnyel folytatódott. 2004. december 8-án a Bizottság végül előterjesztette a jelen ügy alapjául szolgáló keresetet.
 3. Figyelemmel az osztrák jognak az eljárás folyamán történt számos módosítására, a Bizottság az alábbi döntés meghozatalát kéri a Bíróságtól:
1. Az Osztrák Köztársaság – mivel a 92/43/EGK irányelv 1. cikkét, 6. cikkének (1) és (2) bekezdését, 12. és 13. cikkét, 16. cikkének (1) bekezdését, valamint 22. cikkének b) pontját az osztrák jogba nem ültette át teljesen, illetve megfelelően – nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv megfelelő, illetve teljes átültetésére vonatkozó kötelezettségét.
 2. Az eljárás költségeinek viselésére az Osztrák Köztársaságot kötelezze.
 4. Az Osztrák Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:
1. a jelen keresetet mint megalapozatlant utasítsa el; legalábbis annyiban, amennyiben az osztrák jogi helyzet közösségi joghoz igazításaira időközben sor került,

¹ – Eredeti nyelv: német.

² – HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o., az 1997. október 27-i 97/62/EK irányelv (HL L 305, 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 3. o.) szerint módosított szövegváltozatában.

2. a Bizottságot kötelezze az eljárás költségeinek viselésére.

tartományokat ért kifogásra a 16. cikk (1) bekezdésének nem megfelelő átültetésével kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy a jogi helyzet megváltoztatása az indokolással ellátott véleményben megállapított határidőig nem történt meg, ennyiben a kötelezettség-szegést megállapítottak kell tekinteni.

II – Értékelés

5. A keresetet a Bizottság indokolással ellátott véleményében megállapított határidő lejártakor fennálló jogi helyzet alapján kell elbírálni. Tekintettel arra, hogy az indoklással ellátott vélemény 2003. október 17-én érkezett meg Ausztria állandó képviselőjére, az irányadó időpont 2003. december 17-e.

6. Amennyiben a Bizottság az élőhelyekről szóló irányelv 12. és 13. cikke átültetésének elmulasztását vagy nem teljes átültetését kifogásolja, úgy Ausztria ezt nem vitatja, hanem a jogi helyzet megváltoztatását ígéri. Ugyanez vonatkozik a Tirol és Stájerország³

³ – Az, hogy a Bizottság ezen kifogását a megtámadott törvény időközben történt módosításai ellenére az egyes állatok megőlése vonatkozásában fenntartja, azzal magyarázható, hogy a vadkárók megelőzését szolgáló, e rendelkezés alapján megengedhető, nem a megőlést célzó intézkedések kiterjedhetnek az élőhelyekről szóló irányelv 12. cikke alapján védett fajokra is, például szándékos zavarás formájában, anélkül, hogy a 16. cikk szerinti bármely igazolási ok fennállt volna.

7. Egyebekben emlékeztetni kell arra is, hogy amint az az említett irányelv negyedik és tizenegyedik preambulumbekkezdéséből következik, a veszélyeztetett természetes élőhelyek és fajok a Közösség természeti örökségét képezik, és veszélyeztetettségük gyakran országhatárokon átívelő problémát jelent, ennélfogva a védelmét előmozdító intézkedések elfogadása valamennyi tagállam közös feladata. Következésképpen az átültetés pontossága különös jelentőséggel bír a jelen ügyszámhoz hasonló esetben, amikor a Közösség természeti örökségének kezelése saját területeik vonatkozásában az egyes tagállamok feladata⁴.

A – Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkéről

8. A Bizottság azt rója fel Ausztriának, hogy Salzburg tartomány az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikke szerinti egyes fogalom-meghatározásokat nem ültette át: „egy ter-

⁴ – A C-98/03. sz., Bizottság kontra Németország [konformitás] ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-53. o.) 59. pontja és a C-6/04. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság [konformitás] ügyben 2005. október 20-án hozott ítélet (EBHT 2005., I-9017. o.) 25. pontja.

mészetes élőhely védettségi helyzete” (e) pont), „közösségi jelentőségű fajok” (g) pont), „egy faj védettségi helyzete” (i) pont) és „különleges természet-megőrzési terület” (l) pont). Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkében foglalt fogalmak átültetésének kötelezettségét a Bíróság már kimondta⁵.

jellegzetes fajait érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják az élőhely természetes kiterjedését, szerkezetét és funkcióit csakúgy, mint jellegzetes fajainak hosszú távú fennmaradását.

9. Ausztria ezzel szemben azt állítja, hogy a beavatkozás fogalmának a védelmi célokkal történő összekapcsolása megfelelően meghatározza ezeket a fogalmakat.

Egy természetes élőhely védettségi állapota abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha:

1. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének e) és i) pontjairól

10. Mindkét fogalom-meghatározás a természetes élőhelyek és a fajok védettségi helyzetére vonatkozik, valamint a kedvezőnek tekinthető védettségi helyzet feltételeit határozza meg. Ezek a következőképpen szólnak:

– természetes kiterjedése és az azon belül található területek nagysága állandó vagy növekvő, továbbá

„e) »egy természetes élőhely védettségi helyzete«: a természetes élőhelyet és

– hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos szerkezete és funkciói biztosítottak, és valószínűleg a belátható jövőben is biztosítottak lesznek, továbbá;

5 – A C-75/01. sz., Bizottság kontra Luxemburg [konformitás] ügyben 2003. február 13-án hozott (EBHT 2003., I-1585. o.) ítélet 22. és azt követő pontjai, valamint a C-72/02. sz., Bizottság kontra Portugália [konformitás] ügyben 2003. június 24-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-6597. o.) 17. pontja.

- jellegzetes fajainak védettségi helyzete az i) pontban meghatározottak szerint kedvezőnek minősül
- kellő nagyságú élőhely áll rendelkezésre jelenleg és valószínűleg a jövőben is a faj populációinak hosszú távú fennmaradásához.”

– [...]

- i) »egy faj védettségi helyzete«: a fajt érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják a faj populációinak eloszlását és sűrűségét.

11. Ausztria azt az álláspontot képviseli, hogy a természetvédelemről szóló salzburgi tartományi törvény (Naturschutzgesetz des Landes Salzburg) 5. §-ának 8. és 9. pontjai, valamint a 22a. §-ának (3) és (4) bekezdései ezen fogalom-meghatározások valamennyi elemét tartalmazzák.

A védettségi helyzet abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha:

- az érintett faj populációinak dinamikájára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a faj képes hosszú távon fenntartani magát természetes élőhelyének életképes alkotórészeként, továbbá

12. Ezek a szabályok meghatározzák a beavatkozás és a védelmi célok fogalmát (5. § 8. és 9. pontjai), a természet-megőrzési területre vonatkozó intézkedések tartalmát, az ott meghatározott előírások alóli kivételek engedélyezésének feltételeit, különös tekintettel a hatásvizsgálatra (22a. § (3) és (4) bekezdései). A kedvező védettségi helyzet fogalmát használják ugyan, de nem határozzák meg.

- a faj természetes előfordulási területe nem csökken, és valószínűleg a belátható jövőben sem fog csökkenni, továbbá

13. Következésképpen az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének e) és i) pontjaiban foglalt meghatározások nem kerültek átültetésre, hanem azok a mindenkori szabályozáson

alapszanak. Márpedig ez a jogalkotási technika nem biztosítja, hogy az irányelv alkalmazásakor a kérdéses fogalom-meghatározások valamennyi elemét ténylegesen figyelembe vegyék. Ezek az elemek döntőek az érintett élőhelyek és fajok védelmének hatóköre szempontjából.

14. Így például egy élőhelyre gyakorolt hatások vizsgálata során nemcsak annak általános képére, hanem annak – az 1. cikk e) pontjában írt – jellegzetes fajaira is figyelemmel kell lenni. Olyan terv, amely ugyan az adott területen lévő élőhelytípus kiterjedését összességében nem kívánja csökkenteni, illetve a létezését nem kívánja veszélyeztetni, azonban káros annak egyes jellegzetes fajaira, mégis releváns az élőhelytípus védettségi helyzete szempontjából.

15. Következésképpen a természetvédelemről szóló salzburgi tartományi törvény 5. §-ának 8. és 9. pontjai és 22a. §-ának (3) és (4) bekezdései nem tekinthetők az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikke e) és i) pontjai megfelelő átültetésének.

2. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikke g) pontjáról

16. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének g) pontja a következőképpen rendelkezik:

„g) »közösségi jelentőségű fajok«: olyan fajok, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül:

- i) veszélyeztetettek, kivéve azon fajokat, amelyek természetes előfordulása az adott területen elhanyagolható, és nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek a nyugat-palearktikus régión belül; vagy
- ii) sebezhetők, azaz valószínű, hogy a közeljövőben a veszélyeztetett csoportba fognak tartozni, amennyiben az okozati tényezők továbbra is fennállnak; vagy
- iii) ritkák, azaz kis populációkban fordulnak elő, amelyek jelenleg nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek, de annak veszélye fennáll, hogy azzá válnak. Az érintett fajok szűk földrajzi területen, illetve kiterjedtebb területen ugyan, de csak gyéren elszórva fordulnak elő; vagy

iv) endémikusak [helyesen: endemikusak], és különös figyelmet igényelnek élőhelyük sajátos jellege és/vagy használatuk élőhelyre és/vagy védettségi helyzetükre gyakorolt potenciális hatása következtében.

E fajok felsorolása a II. és/vagy a IV. illetve V. mellékletben szerepel, illetve ott szerepelhet.”

17. Tekintettel arra, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében foglalt célkitűzésben szerepel ez a fogalom, szükséges az átültetése. Az irányelv alapján hozott intézkedések célja a közösségi érdekeltőségű természetes élőhelyek, valamint vadon élő állat- és növényfajok kedvező védettségi helyzetének fenntartása, illetve helyreállítása. Ez a célkitűzés az élőhelyekről szóló irányelv 11. cikke szerinti felügyeleti kötelezettség terjedelme szempontjából releváns, és részletes, egyértelmű és pontos átültetést igényel⁶.

6 – A 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 65. pontja.

18. Ausztria előadja, hogy a természetvédelemről szóló salzburgi tartományi törvény 3a., 22a. és 22b. §-a valamint 29. és azt követő §-ai ezt a fogalmat megfelelően meghatározzák.

19. A vonatkozó szabályozás azonban csak az érdekek mérlegeléséről és a helyettesítő intézkedésekről (3a. §), az európai természetmegőrzési területekről (22a. és 22b. §), valamint a növényvédelemről (29. és azt követő §-ok) szól. A közösségi jelentőségű fajok fogalma ebben a szabályozásban említésre sem kerül. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikke g) pontjának átültetése a nevezett előírások által tehát kizárható.

3. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének l) pontjáról

20. Az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének l) pontja a következőképpen rendelkezik:

„l) »különleges természet-megőrzési terület« olyan, közösségi jelentőségű és a tagállamok által törvényi, közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt természeti terület, amelyben meghozták

a szükséges intézkedéseket azon természetes élőhelyek és/vagy fajok populációinak kedvező védettségi helyzetének helyreállítására, illetve fenntartására, amelyek céljára a természeti területet kijelölték.”

ről szóló irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján javasolt a listára felvenni. Ez azonban kizárólag az „európai természetmegőrzési területek” védelmének – egyébként nagyon is kívánatos – időbeli kiterjesztését eredményezi, ezért a meghatározás pontos átültetését nem érinti.

21. Ausztria álláspontja szerint ez a fogalom a természetvédelemről szóló salzburgi tartományi törvény 5. §-ának 9. pontja, valamint 22a. §-a által megfelelően átültetésre került. Ezek a szabályok az európai természetmegőrzési területek védelmi célkitűzéseire (5. § 9. pontja), valamint az e területeken bevezetendő védelmi rendszerre vonatkoznak (22a. §). Tekintetbe kell venni továbbá Ausztria érvelésének kiegészítéseképpen az európai természetmegőrzési területnek az 5. § 10. pontjában foglalt meghatározását.

22. A természetvédelemről szóló salzburgi tartományi törvény a „különleges természetmegőrzési terület” fogalmát nem alkalmazza. Ehelyett az „európai természetmegőrzési terület” fogalmát használja. Az 5. § 10. pontja az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének 1) pontja szerinti fogalom-meghatározástól eltérően nem a tagállamok által törvényi, közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt, hanem az élőhelyekről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerinti, a közösségi jelentőségű területek listájára a Bizottság által felvett területekre utal, valamint azokra, amelyeket Salzburg tartomány az élőhelyek-

23. Ellentétben az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének 1) pontjával, az 5. § 10. pontja a fentiekén kívül csak az érintett területekre utal, az ott alkalmazandó intézkedésekre nem. Ez az előírás ugyanakkor az 5. § 9. pontjával együttesen olvasandó, amely többek között az élőhelyekről szóló irányelv I. mellékletében megjelölt természetes élőhelyek, valamint a II. mellékletében felsorolt állat- és növényfajok „kedvező védettségi helyzete fenntartásának vagy helyreállításának végrehajtását” jelöli meg az európai természetmegőrzési terület védelmi céljaként. A természetvédelemről szóló salzburgi törvény 22a. §-ának (2) bekezdése alapján az e célok végrehajtását szolgáló intézkedéseket a tartományi kormány [Landesregierung] rendelet útján szabályozza.

24. A természetvédelemről szóló salzburgi törvény 5. § 9. és 10. pontjait a 22a. §-sal egybevetve az „európai természetmegőrzési terület” fogalma a „különleges természetmegőrzési terület” élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének 1) pontja szerinti fogalmának

valóban minden elemét figyelembe veszi. Salzburgban ennek alapján az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikkének 1) pontját megfelelő módon átültették.

a) Alsó-Ausztria

B – *Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkéről*

1. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséről

25. A különleges természet-megőrzési területek védelméhez szükséges intézkedések meghozatalára az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése kötelezi a tagállamokat, és a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok megállapítják a különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedéseket, megfelelő esetben beleértve a kifejezetten az egyes természeti területekre kidolgozott vagy más fejlesztési tervek részét képező intézkedési terveket, továbbá olyan törvényi, közigazgatási, vagy szerződéses aktusokat is, amelyek az adott természeti területen megtalálható, I. mellékletben szereplő természetes élőhely-típusok, illetve II. mellékletben szereplő fajok ökológiai szükségleteinek megfelelnek.”

26. A Bizottság arra hivatkozik, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján a szükséges védelmi intézkedéseket nemcsak a „megfelelő esetben”, hanem minden esetben meg kell hozni. Ez Alsó-Ausztria esetében nem történt meg. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény [Niederösterreichisches Naturschutzgesetz] 9. §-ának (5) bekezdése kimondja, hogy „[a]z európai természet-megőrzési területekre vonatkozóan megfelelő esetben meg kell hozni [...] a megfelelő megőrzési, fejlesztési és védelmi (gazdálkodási terv), állami vagy magánjellegű intézkedéseket”.

27. Ausztria ezzel kapcsolatban előadja, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése csak „szükséges védelmi intézkedésekről” szól, a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 9. §-ának (5) bekezdését pedig úgy értelmezik, hogy minden olyan esetet, amelyben védelmi intézkedések szükségesek, „megfelelő esetnek” tekintenek, és ennek alapján meghozzák a védelmi intézkedéseket.

28. Mind az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, mind a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény

9. §-ának (5) bekezdése használja a „megfelelő eset” fogalmát. Amíg az alsó-ausztriai rendelkezésben ez a kifejezés a védelmi intézkedésekre általánosságban vonatkozik, addig az irányelvben a védelem különböző eszközeire utal.

29. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján szükség esetén védelmi intézkedéseket kell hozni. Mérlegelési mozgástér csak a meghozandó intézkedés kiválasztása tekintetében áll fenn. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 9. §-a (5) bekezdésének szövege alapján viszont a védelmi intézkedéseket nem kötelezően, hanem csak a „megfelelő esetben” kell végrehajtani. Nem világos azonban, hogy mikor áll fenn ilyen eset, amelyben a védelmi intézkedéseket alkalmazni kell.

30. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 9. §-ának (5) bekezdése ezért nem tekinthető azon kötelezettség megfelelő átültetésének, hogy a szükséges intézkedéseket minden esetben meg kell hozni.

31. Ezen Ausztria azon ellenvetése sem változtat, miszerint a nemzeti előírást úgy értelmezik, hogy ha szükséges, meg is teszik a védelmi intézkedéseket. Önmagában a nemzeti jogi előírások irányelvnek megfelelő

értelmezése nem lehet olyan világos és egyértelmű, amely a jogbiztonság követelményének való megfeleléshez szükséges⁷. Az egyszerű közigazgatási gyakorlatot – amely az adminisztráció igénye szerint módosítható, és nem rendelkezik megfelelő nyilvánossággal – szintén nem lehet a tagállamokat az irányelv átültetése keretében terhelő kötelezettségek végrehajtásának tekinteni⁸. Még inkább igaz ez, ha különösen pontos átültetést írnak elő, mint például a madarokról szóló irányelv esetében⁹.

b) Felső-Ausztria

32. A Bizottság nézete szerint az élőhelyekről szóló irányelv 6. § (1) bekezdését a természet- és tájvédelemről szóló felső-ausztriai törvény (Oberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz) 15. § (2) bekezdésének első mondata nem meg-

7 – A C-144/99. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2001. május 10-én hozott ítélet (EBHT 2001., I-3541. o.) 21. pontja és a C-236/95. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1996. szeptember 19-én hozott ítélet (EBHT 1996., I-4459. o.) 12. és azt követő pontjai, továbbá a környezeti jog területéről Stix-Hackl főtanácsnok C-233/00. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyre vonatkozóan 2003. január 14-én előterjesztett indítványának (EBHT 2003., I-6625. o.) 73. pontja.

8 – A C-197/96. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1997. március 13-án hozott ítélet (EBHT 1997., I-1489. o.) 14. pontja, a C-358/98. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2000. március 9-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-1255. o.) 17. pontja, a C-145/99. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2002. március 7-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-2235. o.) 30. pontja, valamint a C-33/03. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2005. március 10-én hozott ítélet (EBHT 2005., I-1865. o.) 25. pontja.

9 – Lásd a fenti 7. pontot.

felelően ülteti át. A felső-ausztriai előírás a következőképpen rendelkezik:

„A tartományi kormány [Landesregierung] a tájvédelmi területekre (11. §), a védett tájelemekre (12. §), az európai természetmegőrzési területekre (24. §) vagy a természetvédelmi területekre (25. §) vonatkozóan tájmegőrzési tervet készíthet, amely előírja azokat az intézkedéseket, amelyek az (1) bekezdésnek megfelelően a közérdek szempontjából szükségesek, és amelyek nem zavarják jelentős mértékben az érintett földterületek engedélyezett gazdasági felhasználását.”

33. A Bizottság azt kifogásolja, hogy a tájmegőrzési terv elkészítése, vagyis a védelmi intézkedés meghozatala a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerint ezzel szemben kötelező a törvényi, közigazgatási vagy szerződéses aktusok kibocsátása intézkedési tervek létrehozása céljából.

34. Ausztria ezzel kapcsolatban úgy érvel, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő „megfelelő eset” kifejezés nemcsak az intézkedési tervek létrehozására, hanem a „megfelelő törvényi, közigazgatási vagy szer-

ződéses aktusokra” is vonatkozik, és ezért a tagállamoknak választási szabadsága van a meghozandó intézkedések jellege tekintetében.

35. Az igaz, hogy – ahogyan azt Ausztria előadja – az irányelv ad egy bizonyos mozgásteret a tagállamoknak az intézkedési mód megválasztása tekintetében. A természet- és tájvédelemről szóló felső-ausztriai törvény 15. § (2) bekezdésében foglalt kifejezés azonban nem zárja ki, hogy a tartományi kormány mérlegelése arra is kiterjedjen, hogy egyáltalán hoz-e védelmi intézkedéseket. A tagállamok, ahogyan korábban már ismertetésre került, ezt nem mérlegelhetik¹⁰. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdésének átültetésére már csak emiatt sem megfelelő a megátadott rendelkezés.

36. A Bizottság azt kifogásolja ezzel kapcsolatban, hogy a tervezett intézkedések az érintett földterületek engedélyezett gazdasági felhasználását nem akadályozhatják jelentős mértékben. Ilyen kivétel az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében nem szerepel. Ausztria ezzel kapcsolatban előadja, hogy a gazdasági felhasználás csak akkor lehet „engedélyezett”, ha összhangban áll a védett területen alkalmazandó védelmi előírásokkal.

¹⁰ – Lásd a fenti 29. pontot.

37. A nevezett nemzeti előírás egyrészt nem fogalmazza meg pontosan, hogy mit kell érteni „engedélyezett” gazdasági felhasználás alatt. Lehetségesnek tűnik ugyan az Ausztria által képviselt értelmezés, de ugyanúgy az is elképzelhető, hogy a jogszerűen folytatott gazdasági felhasználás megakadályozza a szükséges védelmi intézkedéseket. Ez a szabályozás tehát legalábbis nem egyértelmű, és ezért nem ülteti át előírt pontossággal az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdését.

38. Ez a kifejezés felveti továbbá azt a kérdést is, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti védelmi intézkedések megállapításakor mennyiben vehetők egyáltalán figyelembe gazdasági megfontolások.

39. A Bíróság mindezig csupán a madarakról szóló irányelv¹¹ 4. cikke, illetve az élőhelyekről szóló irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti védelmi területek kiválasztása tekintetében a nem ökológiai szempontok figyelembevételére vonatkozóan foglalt állást. A különleges természetvédelmi területek kiválasztásakor és kijelölésekor az irányelv bármely más rendelkezésében sze-

replő, nem ökológiai szükségletek nem vehetők figyelembe¹². Ezt bizonyos esetekben úgy általánosítják, hogy nem ökológiai szempontokat az irányelv vonatkozó kifejezett előírása hiányában alapvetően nem lehet figyelembe venni – így például az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése esetében sem¹³.

40. Fenelly főtanácsnok ezzel szemben nyilvánvalóan abból indul ki, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti szükséges intézkedések megállapításakor a tagállamoknak egyensúlyt kell teremteniük az ökológiai szükségletek és az élőhelyekről szóló irányelv 2. cikkének (3) bekezdése szerinti „gazdasági, társadalmi és kulturális igények, valamint a regionális és helyi sajátosságok” között¹⁴.

41. Ezt a nézőpontot támasztja alá az a követelmény, hogy a Bíróság állandó ítélke-

11 – A vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EKG tanácsi irányelv (HL L 103, 1. o.); magyar nyelvű kiadása 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.)

12 – A madarak védelméről szóló irányelvre vonatkozóan lásd a C-355/90. sz., Bizottság kontra Spanyolország [Santofia-mocsarak] ügyben 1993. augusztus 2-án hozott ítélet (EBHT 1993., I-4221. o.) 17. és azt követő pontjait, valamint 26. pontját és a C-44/95. sz., Royal Society for the Protection of Birds [Lappel Bank] ügyben 1996. július 1-jén hozott ítélet (EBHT 1996., I-3805. o.) 25. és azt követő pontjait, valamint az élőhelyekről szóló irányelvhez a C-371/98. sz., First Corporate Shipping ügyben 2000. november 7-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-9235. o.) 25. pontját.

13 – Ezt képviselte például Ennöckl (Natura 2000: *Die Vogelschutz- und Fauna-Flora-Habitatrichtlinie und ihre Umsetzung im österreichischen Naturschutzrecht* [Natura 2000: A madarak védelméről és az élőhelyekről szóló irányelv és annak az osztrák természetvédelmi jogba történő átültetése], Bécs 2002., 66. o.), ezzel szemben például a Bizottság (Natura 2000 – Gebietsmanagement, Die Vorgaben des Art. 6 der Habitat-Richtlinie 92/43/EWG [Natura 2000 – Területmenedzsment, Az élőhelyekről szóló irányelv 92/43/EKG tanácsi irányelv 6. cikkének rendelkezései], 2000, 20. és azt követő o.).

14 – A C-256/98. sz., Bizottság kontra Franciaország [konformitás] ügyre vonatkozóan 1999. szeptember 16-án előterjesztett főtanácsnoki indítvány (EBHT 1999., I-2487. o.) 22. pontja.

zési gyakorlata alapján a közösségi jog általános elvei közé tartozó¹⁵ arányosság elvét a védelmi intézkedések megállapításakor megfelelően figyelembe kell venni. Adott esetben ezért az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (1) és (2) bekezdésének alkalmazása során is¹⁶ a (4) bekezdés szerinti mércét kell alkalmazni. Ezek alapján gazdasági igények és az élőhelyekről szóló irányelv 2. cikkének (3) bekezdése szerinti egyéb szempontok, így társadalmi és kulturális igények, valamint a regionális és helyi sajátosságok szintén figyelembe vehetők.

42. Ebből azonban nem következik, hogy a jogszerű gazdasági felhasználás automatikusan elsőbbséget élvez a védelmi célokhoz képest, ahogyan arra természet- és tájvédelemről szóló felső-ausztriai törvény 15. § (2) bekezdésének első mondatából következtethetnénk. Minden esetben meg kell vizsgálni és mérlegelni kell az egyedi alternatívákat, valamint szükség esetén további intézkedéseket kell hozni a Natura 2000 egységének biztosítása érdekében. Így ezen okból is

15 – Lásd például a C-127/95. sz., Norbrook Laboratories ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet (EBHT 1998., I-1531. o.) 89. pontját, a C-27/00. sz. és C-122/00. sz., Omega Air és társai egyesített ügyekben 2002. március 12-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-2569. o.) 62. pontját és a C-453/03., C-11/04., C-12/04. és C-194/04. sz., ABNA és társai egyesített ügyekben 2005. december 5-én hozott ítélet (EBHT 2005., I-10423. o.) 68. pontját.

16 – Lásd ehhez a C-127/02. sz., Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee és társai ügyre vonatkozóan 2004. január 29-én elűtőített indítványom (EBHT 2004., I-7405. o.) 27. pontját.

azt kell megállapítani, hogy az előírás nem megfelelő átültetése az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdésének.

2. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (2) bekezdéséről

43. Az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található olyan természetes élőhelytípusok és olyan fajok élőhelyei károsodásának és megzavarásának és megakadályozására, amelyek céljára az egyes területeket kijelölték, amennyiben a zavarás mértéke ezen irányelv céljaira tekintettel jelentős hatással lehet. [Helyesen: A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák a különleges természetvédelmi területeken található fajok természetes élőhelytípusainak és élőhelyeinek károsodását, valamint azon fajok zavarását, amelyek számára e területeket kijelölték, amennyiben a zavaró tényezők jelentős kihatással lehetnek az irányelv céljaira.]”

44. A Bizottság előadja, hogy a természetvédelemről szóló tiroli törvény [Tiroler Naturschutzgesetz] egyik rendelkezésében sem lehet felismerni az irányelv előírásainak átültetését. Utal arra, hogy természetvédelemről szóló tiroli törvény később beillesztett 14. § (1) bekezdése (LGBl. 2004., 50. sz.) az irányelv preambulumbekendéseinek tartalmához hasonló általános célmeghatározás.

45. Ausztria elismeri, hogy a természetvédelemről szóló tiroli törvény kifejezetten nem tartalmaz rendelkezést a károsítási tilalomról. A természetvédelemről szóló tiroli törvénynek az elsősorban a Natura 2000 területek tekintetében beillesztett 14. §-ának (1) bekezdése álláspontja szerint azonban megfelelően figyelembe veszi a károsítás tilalmát.

46. Ezzel kapcsolatban mindenekelőtt azt kell megjegyezni, hogy a természetvédelemről szóló tiroli törvény említett 14. §-át, éppen úgy, mint például 22a. §-át csak a módosító törvénnyel (LGBL. 2004., 50. sz.), vagyis az indokolással ellátott véleményben kitűzött határidő lejártá után illesztették be. A jelen kötelezettségzegés megállapítása iránti eljárás elbírálásakor ezért ezek az előírások nem irányadóak. A Bizottság ezzel kapcsolatos érvelése nyilvánvalóan csak kiegészítő magyarázatul szolgál, ami különösen a keresetlevélnek a természetvédelemről szóló tiroli törvény 14. §-a hatálybalépésének időpontjára történő utalásából látszik. Ezért keresete annak megállapítására irányuló, elfogadható kérelemnek tekintendő, hogy a természetvédelemről szóló tiroli törvénynek az utoljára a LGBL. 2002., 89. számában kihirdetett törvénnyel módosított rendelkezései az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (2) bekezdését nem megfelelően ültették át.

47. A természetvédelemről szóló tiroli törvény 14. §-ának beiktatása előtti jogi helyze-

tet illetően Ausztria nem vitatta az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (2) bekezdésének nem megfelelő átültetését, így e tekintetben a kifogásnak helyt kell adni.

48. Egyebekben utalni kell arra, hogy még a módosító törvény (LGBL. 2004., 50. sz.) által újfogalmazott természetvédelemről szóló tiroli törvény sem ülteti át megfelelően az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikkének (2) bekezdését. A Bíróság az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (2) bekezdésével kapcsolatban megállapította, hogy a belső jog – mivel nem tartalmaz egyetlen kifejezett rendelkezést sem, amely köteleznél az illetékes hatóságokat a természetes élőhelyek és a fajok élőhelyei károsodásának megakadályozására – az ezen hatóságok által teljesítendő kötelezettségek vonatkozásában jogilag bizonytalan helyzetet eredményez¹⁷. A fajok megzavarásának tilalmáról szóló 6. cikk (2) bekezdésére ugyanez érvényes.

49. E tekintetben sem a természetvédelemről szóló tiroli törvény 14. §-a, sem a 22–24. §-a nem megfelelő. A tiroli természetvédelmi törvény 14. §-ának (1) bekezdése csupán „a természetes élőhelyek és fajok természetes elterjedési területükön lévő élőhelyei kedvező védettségi állapotának meg-

¹⁷ – A 4. lánkjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Egyesült Királyság [konformitás] ügyben hozott ítélet 37. pontja.

őrzése vagy szükség esetén történő helyreállítása biztosításának” általános célját fogalmazza meg. Eltekintve attól, hogy nem tartalmaz a fajok megzavarásának tilalmáról szóló rendelkezést, az élőhelyekről szóló irányelv minden egyes terület károsodásának és zavarásának megakadályozását előírja a 6. cikke (2) bekezdésében. A tiroli törvény 23. §-a a fajok megzavarásának tilalmáról szóló rendelkezést sem ülteti át, mert nem a védett területeken található fajokra, vagyis a II. mellékletben felsorolt és az élőhelytípusok jellegzetes fajaira vonatkozik, hanem az irányelv IV. mellékletének a) pontjában foglalt fajokra, amelyeknek a védelme az irányelv 12. cikke alá tartozik.

C – Az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikkéről

50. Az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikkének (1) bekezdése kivételeket fogalmaz meg a fajok védelme alól. A rendelkezés a következőképpen szól:

„Amennyiben nincs más megfelelő megoldás, és az eltérés megengedése nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védeltségi állapotának fenntartását az elterjedési területükön, a tagállamok engedélyezhetik a 12., 13., 14. cikkben, valamint a 15. cikk a) és

b) pontjában foglalt rendelkezésektől való eltérést az alábbiak érdekében:

a) a vadon élő állatok és növények, valamint a természetes élőhelyek védelme;

b) termést, állatállományt, erdőt, halastavat, vizeket és más típusú, tulajdont érintő súlyos károk megelőzése;

c) közegészség, közbiztonság vagy más kiemelkedően fontos közérdek, beleértve a társadalmi vagy gazdasági érdekeket is, továbbá a környezet számára kiemelkedően előnyös hatás elérése;

d) az érintett fajok újbóli elszaporításával és visszahonosításával kapcsolatos kutatás és oktatás, továbbá az e célok érdekében végzett tenyésztés és nemesítés, növények esetében a mesterséges szaporítást is beleértve;

e) a IV. mellékletben felsorolt állat- és növényfajok korlátozott és az illetékes tagállami hatóságok által meghatározott

számú példányai szigorúan ellenőrzött feltételek mellett, szelektív módon és korlátozott mértékben végzett befogásának, begyűjtésének vagy tartásának engedélyezése.

[...]"

1. Alsó-Ausztria

51. A Bizottság a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény [Niederösterreichisches Naturschutzgesetz] 20. §-ának (4) bekezdése és 21. §-a vonatkozásában hiányolja a „kedvező védelettségi állapotának fenntartása” kitétel előírását, valamint azt, hogy a rendelkezés nem tartalmazza az élőhelyekről szóló irányelv 12–15. cikkeitől való eltérés feltételeinek kimerítő felsorolását.

52. Ausztria előadja, hogy az élőhelyekről szóló irányelv által előírt védelem biztosított, a nemzeti hatóságok ugyanis az irányelv szerint kötelesek eljárni, és a jogrend egységes alkalmazásának megfelelően a vadászatról szóló szabályozásban előírt további feltételekre is figyelemmel kell lenniük. A gyakorlatban ez ahhoz vezet, hogy nagyon kevés eltérést engedélyeznek. Ezt a Legfelsőbb Bíróság ítélkezési gyakorlata is biztosítja.

53. Ahogyan az már korábban ismertetésre került, az átültetés teljesítéséhez kevés az irányelvnek megfelelő közigazgatási gyakorlat¹⁸. Ahogy a Bíróság az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikkével¹⁹ és a madarakról szóló irányelv²⁰ vonatkozó 9. cikkével kapcsolatosan kimondta, azon feltételeket, amelyek alapján az egyes tagállamok az irányelvben előírt tilalmaktól eltérhetnek, egyértelmű nemzeti előírásokkal kell átvenni. Az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke pontosan meghatározza azokat a feltételeket, amelyek esetén a tagállamok eltérhetnek az élőhelyekről szóló irányelv 12., 13. 14. cikkében, valamint 15. cikke a) és b) pontjában foglaltaktól, ily módon e 16. cikket megszorítóan kell értelmezni²¹.

54. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 20. §-ának (4) bekezdése szerint eltérés engedélyezhető „feltéve, hogy nem kell attól tartani, hogy ez a védett [vadon élő növényeket és állatokat] [jelentősen] veszélyezteti”. Az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke szerint ezzel szemben azt írja elő, hogy az „nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védelettségi állapotának fenntartását”. A 20. § (4) bekezdésének megfogalmazása esetében pedig féltő, hogy tilalmazott zavarásokat nem ítélnék „jelentősnek”, és engedélyeznek akkor is, ha

18 – Lásd a fenti 31. pontot.

19 – A 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Németország [konformitás] ügyben hozott ítélet 57. és azt követő pontjai.

20 – A C-339/87. sz., Bizottság kontra Hollandia [konformitás] ügyben 1990. március 15-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-851. o.) 28. pontja.

21 – A 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Egyesült Királyság [konformitás] ügyben hozott ítélet 111. pontja; lásd továbbá a 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Németország [konformitás] ügyben hozott ítélet 61. pontját.

az érintett populáció nincs kedvező védettségi állapotban. Kedvező védettségi állapot hiányában viszont az ilyen zavarás nem összeegyeztethető a 16. cikkel.

55. Adódhatnak ugyan olyan kivételes körülmények, amikor kedvező védettségi helyzet hiányában is, közérdeken alapuló nyomós okból kivétel engedélyezhető a fajvédelmi tilalmak alól²², az állomány nem jelentős veszélyeztetésének feltétele azonban ilyen körülményt nem követel meg.

56. Ezenfelül az említett törvény 20. §-ának (4) bekezdése az engedélyezett kivételes eseteket illetően továbbá csak egy tipikus példára szorítkozik, amely szerint „különösen tudományos vagy pedagógiai célokból” megengedhető az eltérés. Hiányzik tehát a kivétel megalapozó okok kimerítő felsorolása.

57. Ausztria hivatkozik továbbá az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke (1) bekezdésének e) pontjára is. A madarakról szóló irányelv 9. cikke (1) bekezdésének

c) pontjában foglaltakhoz hasonlóan a tagállamok a hivatkozott jogszabályhely alapján kivételeket engedélyezhetnek a IV. mellékletben felsorolt fajok korlátozott, és az illetékes tagállami hatóságok által meghatározott számú példányainak, szigorúan ellenőrzött feltételek mellett, szelektív módon és korlátozott mértékben végzett befogásának, begyűjtésének vagy tartásának engedélyezése céljából. Ausztria joggal állapítja meg, hogy ez alapján nincsen szükség kivételt megalapozó okra.

58. Mindenesetre ilyen kivételre akkor van lehetőség az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke alapján, amennyiben nincs más megfelelő megoldás, és az eltérés megengedése nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védettségi állapotának fennmaradását az elterjedési területükön. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 20. §-ának (4) bekezdése ilyen feltételt nem tartalmaz.

59. Az alsó-ausztriai törvény 20. § (4) bekezdésének továbbá elő kellene írnia az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke (1) bekezdésének e) pontjában foglalt különleges feltételek figyelembe vételét, így a szigorú ellenőrzést, azt intézkedés szelektivitását, és a hátrányos befolyás korlátozott mértékét. Leginkább a „korlátozott mérték” tartalmát

22 – Lásd a Bíróság előtt folyamatban lévő C-342/05. sz., Bizottság kontra Finnország [farkasok vadászata] ügyre vonatkozóan 2006. november 30-án előterjesztett indítványom 51. és azt követő pontjait.

kellene pontosítani egy irányadó mérték megadásával²³. A 20. § (4) bekezdése nem felel meg ezeknek a követelményeknek sem.

60. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 20. § (4) bekezdését ért kifogásokat Ausztria nem háríthatja el a vadászatról szóló jogi előírásokra történő hivatkozással. A vadászat módjára és eszközeire vonatkozó szabályozás ugyanis csak a vadászat területét érinti, és ezeket ennyiben a Bizottság nem is kifogásolja. A 20. § (4) bekezdésének alkalmazása ugyanakkor a vadászat területén kívül alkalmas az élőhelyekről szóló irányelv 12–16. cikkének megsértésére.

61. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény szintén kifogásolt 21. §-a a kereskedelmi, valamint a mező- és erdőgazdálkodási használatot kiveszi a fajvédelmi tilalmak köréből. Ezek a kivételt előíró szabályok azonban nem kifejezetten a védett növények és állatok szándékos károsítására vonatkoznak.

62. Az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke nem fogalmaz meg kivételeket a fajvédelmi

tilalmak alól sem a kereskedelmi, sem a mező- és erdőgazdálkodási használat javára. A természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 21. §-ában foglalt kivételek azonban az alkivétel értelmében nem vonatkoznak védett növények és állatok szándékos károsítására. A 12. cikk (1) bekezdésének a)-c) pontja, valamint a 13–15. cikkek szerinti tilalmak viszont minden esetben kifejezetten vagy hallgatólagosan szándékos tevékenységet²⁴ előfeltételeznek. Ezeket az előírásokat tehát nem sértik a 21. § szerinti, szándékoságot nélkülöző magatartásokra korlátozott kivételek. Következésképpen ennyiben a kivételhez kapcsolódó követelmények 16. cikk szerinti vizsgálata is szükségtelen²⁵.

63. Más a helyzet az élőhelyekről szóló irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja esetében. Az ebben foglalt, a párzási, költő- vagy pihenőhelyek károsítására vagy elpusztítására vonatkozó mindenemű tilalomnak nem eleme a szándékoság²⁶. E tekintetben a fajvédelmi tilalmak alól a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény 21. §-ában foglalt kivételek a 16. cikknek megfelelő okot feltételeznek. Ennek a követelménynek a 21. § nem felel meg, mivel nem rendelkezik más megfelelő megoldás hiányáról, a populációk kedvező védettségi állapotának fenntartásáról, valamint a 16. cikk

24 – A szándék fogalmához ebben az összefüggésben lásd a C-221/04. sz., Bizottság kontra Spanyolország [hurokcsapdával történő vadászat] ügyben 2006. május 18-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-4515. o.) 71. pontját.

25 – A madarakról szóló irányelvre vonatkozó megfelelő szabályozással kapcsolatban lásd a Bíróság előtt folyamatban lévő C-507/04. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyre vonatkozóan a mai napon előterjesztett indítványom 130. pontját.

26 – A 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Egyesült Királyság [konformitás] ügyben hozott ítélet 79. pontja, és a 4. lábjegyzetben hivatkozott Bizottság kontra Németország [konformitás] ügyben hozott ítélet 55. pontja.

23 – Így a madarakról szóló irányelv hasonló 9. cikke (1) bekezdése c) pontjához lásd a C-60/05. sz., WWF Italia és társai ügyben 2006. június 8-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-5083. o.) 36. pontját.

(1) bekezdésének a)–e) pontjában szabályozott különös kivételekről.

64. Ausztria végezetül a természetvédelemről szóló törvény 21. §-át illetően is hivatkozik azokra a vadászatról szóló jogi előírásokra, amelyeket figyelembe kell venni. Ha azonban a nemzeti hatóságok figyelembe is vennék a vadászatról szóló jogban előírt feltételeket, ez akkor sem eredményezne olyan jogi helyzetet, amely az általa biztosított védelmi szint és jogbiztonság szempontjából összehasonlítható volna egy olyan szabállyal, ami a kivételek megengedhető indokainak kimerítő felsorolását tartalmazza. A JagdG (a vadászatról szóló törvény) Ausztria által hivatkozott 95. §-a nem sorolja fel megfelelő módon az okokat, hanem egyszerűen megtilt bizonyos vadászati módszereket meghatározott állatfajok tekintetében. Alsó-Ausztria vonatkozásában az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikke (1) bekezdésének nem megfelelő átültetésére vonatkozó kifogás összességében tehát megalapozott.

2. Salzburg

65. A természetvédelemről szóló salzburgi törvény [Salzburger Naturschutzgesetz] 34. §-át és a vadászatról szóló salzburgi törvény [Salzburger Jagdgesetz] 104. §-ának

(4) bekezdését illetően a Bizottság azt kifogásolja, hogy ezek a kivételekre vonatkozó szabályok csak az érintett állat- és növényfajok, illetve vadon élő fajok mindenkori állapotának károsítását tiltják, nem követelik meg az érintett populációk kedvező védeltségi állapotának fenntartását. A Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy amennyiben szükséges a kedvező védeltségi helyzet helyreállítása, abban az esetben ez a megfogalmazás az élőhelyekről szóló irányelv 2. cikkének (2) bekezdése szerinti kötelezettségbe ütközik.

66. Ausztria ezzel szemben úgy érvel, hogy az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti „fenntartás” kifejezés a kedvező védeltségi helyzet megőrzését, és nem a helyreállítását jelenti. A szabályozás rendszerével ellentétes és végrehajthatatlan lenne, ha az eltérés engedélyezése során előírnák a kedvező védeltségi helyzet helyreállításának kötelezettségét.

67. A „fenntartás” kifejezésre először is ténylegesen igaz, hogy az alatt egy állapot megőrzését kell érteni. Az annak alapján megőrizendő állapot azonban az élőhelyekről szóló irányelv 1. cikke (1) bekezdésének i) pontja szerinti kedvező védeltségi helyzet. Következésképpen a kedvező védeltségi helyzet létrehozásáig – kivételes körülményektől

eltékvintve – főszabály szerint nem lehet az élőhelyekről szóló irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti kivételt tenni.

D – Az élőhelyekről szóló irányelv 22. cikke

71. Az élőhelyekről szóló irányelv 22. cikke a következőképpen rendelkezik:

68. Amikor a nemzeti előírás kivételt enged már abban az esetben is, amennyiben „az érintett állat- és növényfajok [...] állapota nem károsodik” anélkül, hogy ezt a populációk kedvező védettségi állapota fenntartásának abszolút céljához kötné, nem megfelelően veszi figyelembe a fentieket.

„Az irányelv rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamok:

a) [...]

69. A Bizottság egyebekben kifogásolja, hogy a természetvédelemről szóló salzburgi törvény 34. §-a alapján eltérés engedélyezhető az italgártás ((1) bekezdés 2. pontja) és létesítmények megépítése ((1) bekezdés 9. pontja) céljából. Ausztria nem cáfolja ezt a kifogást, hanem bejelenti a törvény módosításait.

b) biztosítják, hogy a területükön nem őshonos fajok szándékos meghonosítására olyan szabályozás szülessen, amely nem károsítja a természetes élőhelyeket azok természetes kiterjedésében, sem pedig a vadon élő őshonos állat- és növényfajokat; továbbá – amennyiben szükségesnek ítélik – meg is tiltják az ilyen meghonosítását. Az elvégzett vizsgálat eredményeiről tájékoztatják a bizottságot;

c) [...]”

70. Ennek a jogalapnak ezért teljes egészében helyt kell adni.

72. A Bizottság előadja, hogy a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény

17. §-ának (5) bekezdése a nem őshonos növények és állatok kiültetésének, illetve támogatásának főszabály szerinti tilalma alól kivételt biztosít, amennyiben az őshonos állat- és növényfajok természetes (genetikai) jellemzői, illetve a táj szépsége vagy jellemzői „tartósan [nem] károsodnak”. Ezáltal a Bizottság szerint egy, az irányelv által elő nem írt további feltételt vezet be.

73. A fentiekkel egyet kell érteni. A nemzeti előírás csak a természetes élőhelyek, illetve őshonos vadon élő állat- és növényfajok nem őshonos fajok szándékos honosítása útján történő károsítását tiltja, eltérően az irányelvtől, amely mindenfajta károsítást abszolút módon tilt. Ez nem megfelelő átültetése az irányelv rendelkezésének.

III – A költségekről

74. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fenntartott kereseti kérelmek többsége tekintetében a Bizottság lett pernyertes, ezért a költségeket Ausztriának kell viselnie. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 5. §-a alapján ugyanez vonatkozik azon kereseti kérelmekre, amelyekről a Bizottság elállt. Ausztria csak késedelmesen igazította a jogi helyzetet a közösségi jogi követelményekhez, így okot adott a keresetre. Következésképpen az eljárás költségeinek viselésére teljes mértékben az Osztrák Köztársaságot kell kötelezni.

IV – Véggövetkeztetések

75. Mindezek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

1. Az Osztrák Köztársaság megsértette az EK-Szerződés 10. és 249. cikkét, továbbá a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi rendelet 23. cikkét, mivel nem megfelelően ültette át az alábbi rendelkezéseket:

- Salzburg esetében az 1. cikk e), g) és i) pontját,

 - Alsó-Ausztria és Felső-Ausztria esetében a 6. cikk (1) bekezdését,

 - Tirol esetében a 6. cikk (2) bekezdését,

 - Stájerország és Tirol esetében a 12. cikket,

 - Karintia, Stájerország és Tirol esetében a 13. cikket,

 - Alsó-Ausztria, Salzburg, Stájerország és Tirol esetében a 16. cikk (1) bekezdését, valamint

 - Alsó-Ausztria esetében a 22. cikk b) pontját.
2. A Bíróság a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.
3. A Bíróság az Osztrák Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.